

DUYURU

DUYURU: 03.01.2019/05

TİCARİ İŞLERDE KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİ ORANLARI

Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nin 8. maddesinin 1. bendi kapsamında ticari işlerde faiz oranı serbestçe belirlenebilmektedir. Bununla birlikte, aynı Kanunun 9. maddesine göre, ticari işler açısından kanuni faiz, anapara ile temerrüt faizi hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaktadır.

Ticari işlerde uygulanacak olan kanuni faiz ve temerrüt faizi ise "3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun"da düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre, Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na gereği faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse, faiz oranı **yıllık %9** olarak dikkate alınır. Sözü edilen faiz nispeti, kanuni faizi olarak adlandırılmaktadır.

Temerrüt faizi ise aynı Kanunun (3095 sayılı Kanunun) 2. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan düzenlemeye göre, bir miktar paranın ödenmesinde temerrüde düşen borçlu, taraflarca temerrüt faizinin sözleşme ile belirlenmiş olduğu hallerde sözleşmede belirtilen oranda, belirlenmemiş olduğu hallerde ise yukarıda belirtilen kanuni faiz oranında temerrüt faizi ödemeye mecburdur.

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'nin önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, yukarıda belirtilen kanuni faiz oranından yüksek ise, arada sözleşme olmasa bile, ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir. Söz konusu avans faiz oranının, 30 Haziran günü itibariyle önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından 5 puan veya daha çok farklı olması halinde ise, yılın ikinci yarısında bu oranın dikkate alınması gerekir.

Bilindiği üzere, 29.06.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "Reeskont İşlemlerinde Uygulanacak İskonto Faiz Oranlarının Tespitine İlişkin Tebliğ" ile avans işlemlerinde uygulanacak olan faiz oranı yıllık **% 19,50** olarak tespit edilmiştir. Buna göre, 30.06.2018 tarihi itibariyle geçerli bulunan avans faiz oranı %19,50 olmuştur. Sözü edilen oran ise 31.12.2017 tarihli avans faiz oranının 5 puan ve daha fazla üzerinde olduğundan, 2018 yılının ikinci yarısından itibaren (01.07.2018 tarihinden başlayarak) ticari işlerde uygulanmaya başlanılan temerrüt faiz oranı %19,50'dir. Söz konusu oran (akdi faiz oranı olan %9'un üzerinde olduğundan) **01.01.2019 tarihinden itibaren de uygulanmaya devam edilecektir.**

Yukarıda belirtilen düzenlemeler Türk parası cinsinden işlemler için geçerli olup, yabancı para borçları açısından geçerlilik arz etmemektedir. Yabancı para borçları açısından geçerli olan düzenlemeye göre, sözleşmede daha yüksek akdi veya temerrüt faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borçlarının faizinde (akdi ve temerrüt faizlerinde) Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanacaktır.

3095 sayılı Kanuna göre, 01.07.2018 tarihinden itibaren TL cinsinden işlemlerde uygulanması gereken kanun faiz ve temerrüt faizi oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZİ ORANLARI	YILLIK ORAN (%)
01.07.2018 tarihinden itibaren:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2. Temerrüt Faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (29.06.2018 tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Tebliği ile)	19,50

Diğer yandan, ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde geç ödemenin sonuçları Türk Ticaret Kanunu'nun 1530. maddesinde düzenlenmiş olup, anılan işletmeler arasında yapılan işlemlerde sözü edilen maddenin göz önünde bulundurulması gerekir. İlgili maddenin 7. fıkrasına göre, *"Bu madde hükümleri uyarınca alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hâllerde uygulanacak faiz oranını ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her yıl ocak ayında ilan eder. Faiz oranı, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda öngörülen ticari işlere uygulanacak gecikme faizi oranından en az yüzde sekiz fazla olmalıdır."*

TCMB, yukarıda belirtilen düzenleme kapsamında 02.01.2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımladığı Tebliğ ile, *mal ve hizmet tedarikinde alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hallerde uygulanacak faiz oranını yıllık yüzde 21,25, alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek olan asgari giderim tutarını ise 245 TL olarak tespit etmiş bulunmaktadır.* Belirlenen bu oran ve tutarlar 01.01.2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

